

NOORD-BRABANDER.

*Dioced eerum.
Quid velat? HORATIUS.*

NOMMER 148

'S BOSCH.

DINGSDAG 11 DECEMBER 1832.

Nederlands.

De Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, zamen hebbende de wet van den 22 November (Staatsblad no. 54), waarbij tot darstelling van middelen, tot dekking der buitengewone behoeften voor 1833, eene inschrijving is opgesteld in het tweede boek van nationale werkelijke schuld, rentende 5 pCt.

Deze heeft vermeld, elk en een iegelijk der ingezetenen van de gezegde provincie, met de bedoelingen dier wet, te moeten bekend maken, welke daarenboven strekt, om door de verwezenlijking van de gezegde inschrijving, de daarbij vastgestelde verplichte heffing te vermijden.

De bepalingen, te oier zake in de wet voorkomende, zijn alzins in het belang der deelnemers daargesteld, en hebben vele moeilijkheden weggenomen, welke niet zelden in soortgelijke negotiatiën worden aangetroffen, zoo met betrekking tot het bedrag der aandelen, als der termijnen van fournissement, daar in de onderhavige wet ten gerijve der ingezetenen, is bepaald:

Dat de inschrijvingen zullen plaats hebben voor aandelen van f 3000, halve aandelen van f 1500, vijfde gedeelten van f 600, tiende gedeelten van f 300, twintigste gedeelten van f 150, en dertigste gedeelten van f 100, voor afgegeven receiptsen, in blanco verhandelbaar zijnde, en vervolgens inschrijvingen op eezegd grootboek, van runde sommen van f 100, en daarboven, met honderd guldens opklimende, rentende 5 ten honderd.

Deze de fournissementen in deze leening zullen moeten geschieden in vijf gelijke termijnen, elk ten bedrage van een vijfde der inschrijvingen, te weten:

Een vijfde van den 1 tot den 15 januarij 1833.
— — — 1 tot den 15 april 1833.
— — — 1 tot den 15 juli 1833.
— — — 1 tot den 15 oktober 1833.
— — — 1 tot den 15 december 1833.

Dat de alzoop bepaalde fournissementen zullen worden gedaan in de volgende evenredigheid voor elk geheel aandeel:

1. In gereed geld alleen, met twee duizend vyf honderd vyftig guldens.
2. In obligatiën, rentende vyf ten honderd, gesproken uit de betaling, bij wege van leening, volgens de wet van den 22 november 1830, (Staatsblad no. 81), tot een kapitaal van f 1000, met eene bijlage in geld van f 1500.
3. In obligatiën, daargesteld volgens de wetten van den 13 april 1831, (Staatsblad no. 9) en van 28 juli 1831, (Staatsblad no. 20), tot een kapitaal van f 1000, met eene bijlage in geld van f 1430.

Zullende gelijke evenredigheden worden in acht genomen, ten aanzien van de fournissementen van gedeelten van aandelen, en zullen de fournissementen van onderscheidene inschrijvingen vereenigd kunnen plaats hebben, mits het aandeel, in obligatiën te fournieren, de voorafgezegde evenredigheden niet te boven ga. De reitien op de te fournieren obligatiën, welke den laatsten verschijndag te goed, zullen te dezer tijt der maand, voorafgaande, aan die, in welke het fournissement geschiedt, aangekomen worden als gereed geld, zoo als ook schatkisbiljetten, bij de fournissementen, als gereed geld zullen aangenomen worden.

Na een overzigt dezer bepalingen, zullen de heilzame bedoelingen van voorzegde vrijwillige leening en de voordeelen, welke zij aan de deelnemers verzekert, niet in twijfel kunnen getrokken worden, maar den ingezetenen, zoo in derzelve algemeen als bijzonder belang, als belastingschuldigen ten spoorslag verstrekken, om daar in door eene algemeene deelneming, bijtedragen, en zich alzoop door inschrijving in de zelve, te waarborgen tegen het nadeel, der bij dezelve wet vastgestelde verplichte heffing, wanneer dezelve zou moeten worden ter executie gelegd.

Hoezeer walligt overbodig, vindt zich de gouverneur echter gedrongen, iederen ingezetenen tot inschrijving op te wekken, zelfs degenen, wier middelen van bestaan slechts moogen toelaten, om dit voor f 100 te doen, daar de wet, ook de aanneming van inschrijvingen voor dat bedrag, verstaat; terwijl hij gouverneur, hed ook vóoral moet uitnoodigen, om bij zich zelve te overwegen, dat hunnen aanslag in de tevens bij die wet vastgestelde verplichte heffing van aanbelaug wezen zal, en dat het dus gezaden is zich niet te bepalen bij eene inschrijving, berekend naar het waarschijnlijke bedrag, van hunnen aanslag in de verplichte heffing; maar om meer dan dat te doen, ten einde door eene ruimere inschrijving, hunnen mingevoeden landgenoot van het nadeel der verplichte heffing te helpen bevrijden.

Handeljk vertrouwt de gouverneur niet noodig te hebben, te dezer aanzien in verdere ontwikkeling te treden, en zal zich dan ook volstaan op den steeds aan den dag gelegden ijver der ingezetenen zijner provincie, verlaten, om even als steeds hunne gedragingen geweest zijn, ook thans weder alle mogelijke opofferingen voor het behoud van den staat te doen, en alzoop in de eerste plaats mede te werken, tot ondersteuning van het vaderland, daar naar mate de omstandigheden van hetzelfde drakkender en zorgelijker zijn; naar die mate ook alder medewerking ter bevordering van het welgelukken der zaak meer op prijs moet worden gesteld, en ten anderen, in hun eigen belang zich te bevrijden van het bezwaar, hetgeen anderszins uit hunne bijdragen in de verplichte heffing zoude mogen voortvloeiën.

En zal deze worden gedrukt, afgekondigd en aangeplakt, binnen alle de steden en gemeenten der provincie, alwaar zulks te dezer gebruikelijk is, en in de binnen deze provincie uitgegeven wordende nieuwspapieren worden geinsereerd.

Hertogenbosch, den 30 november 1832.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE,

TWEZDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van donderdag den 6 december.

In de zitting van heden is ingekomen eene koninklijke hoedschap met het daarbij gevoegde ontwerp van wet, waarbij de wetten van 1830 en 1831 betrekkelijk de betengeling van schadelijke woelingen, onrust en kwaadwilligheid, die den laatsten dezer maand komen te vervallen, wederom voor een jaar worden vernieuwd.

In de hoedschap wordt gezegd, dat het Z. M. minder noodzakelijk is toegeschenen om de buitengewone regtsmagt te handhaven, welke bij de wet van november 1830 is ingesteld en

hoogsdezelve dus geene zwaarigheid vindt, om de geregelde vervolgingen op dat stuk aan de gewone regters en de algemeene voorschriften der wet over te laten.

Deze stukken zullen worden gedrukt rondgedeeld en naar de afdeelingen verzonden.

Zijn ingekomen eenige verzoekschriften houdende reclames tegen tegen den voorgestelden accijns op het gemaal en den suiker, alsmede een van eenen apothecar te 's Bosch, houdende verzoek om de geneesheeren, heel- en vroedmeesters en apothecars van den landstorm vrij te stellen; welke allen naar de commissie tot de petitiën zijn verzonden.

Op eenige verzoekschriften wordt vervolgens rapport door de heeren Weerts, Quantus en Kniphorst uitgebragt.

Daarna is de vergadering in comité-generaal bijeengekomen, en heeft de minister van buitenlandsche zaken aan de beide kamers der staten geberaat eene staatskundige mededeeling gedaan. Men verneemt, voor zoo ver dit bekend geworden is, dat dezelve een verslag van den verleren loop der onderhandelingen heeft ingehouden, sedert de laatste door den minister in november gedane mededeeling. Het prussisch verdrag, dat men verwacht had, dat de weinige overgeblevene geschilpunten zou bijleggen, en in het eerst den bijval van Londen vond, werd later door Engeland en Frankrijk terzijde gelegd. Door de beide rijken werd toen verlangd, dat voor het voortzetten der onderhandelingen het bij de 24 artikelen aan Nederland en België toegestane grondgebied door de beide partijen zou worden ontruimd. Dezerzijds werd bij hen echter, op het sluiten van het prussisch verdrag aangedrongen, waarna alle onderhandelingen met de mogendheden zonden zijn afgelopen, en die tusschen de beide partijen aangevangen. Beide rijken sloten onderling een verbond tot het gewapend ten uitvoer leggen der 24 artikelen. Er werd dan ook werkelijk een embargo op vele onzer koopvaardijfchepen gelegd, en eene vereenigde vloot kruiste voor onze kusten. Onderscheidene nota's, die aan de kamer zijn overgelegd, werden door onze gezanten met het engelsch en fransch bestuur gewisseld over deze wederrechtelijke daad, waarvan de laatste van jhr. Dedel onbeantwoord gebleven is. Daarna rukte een fransch leger België in, met het doel om het kasteel van Antwerpen op te eischen. Die opsiching had plaats, doch de overgave, voor het sluiten van een vredesverdrag, werd geweigerd. Thans wordt die sterkte belegerd. In tusschen eindigde ook een ander geschilpunt, dat inderdaad onbeteekenend in zich zelve was, daar het een der hoofdberwerkers van den opstand in Luxemburg gold, doch ten gevolge van de bescherming van het oproer tot allerlei moeilijkheden aanleiding gaf. de heer Thorn werd vrijgesteld, omdat door het bestuur in België de bewijzen werden bijgebragt van het staken van alle vervolgingen tegen Luxemburgers, welke bewijzen reeds vroeger ingewacht waren, om hem daarna in vrijheid te stellen. Verder heeft de staat van zaken geene verandering ondergaan. Z. Exc. moet zijne rede geëindigd hebben met te verklaren, dat er omstandigheden zijn, waarover het zwijgen het doelmatigst is, hoezeer elk opregt Nederlander een gevoel koestert, dat ook in Europa weerklank vindt, dat van verontwaardiging!

'S HERTOGENBOSCH, 10 December.

In den loop dezer week zullen in de R. K. kerken deser stad plegtige diensten, geyogd van het *Te Doun*, plaats hebben, ten einde den Almagtigen te bedanken voor het ophouden der cholera, die alhier, in verhouding van andere plaatsen, weinige slagtoffers heeft medegesleept.

— Heden is de zitting van het hof van assises voor het derde kwartaal alhier, onder voorzitterschap van den heer *van Boshon Visch*, raad bij het hoog gerechtshof te 's Hage, geopend. Men verneemt dat er weinige zaken te behandelen zullen zijn.

— Naar men uit 's Hage vermeent zullen eerstdaags van de 14 & 15 vchatures, in het hoog gerechtshof aldaar, 5 plaatsen vervuld worden, en men verzekert dat bij deze benoeming een lid uit de provincie Noord-Brabant zal worden benoemd.

— Bij de antwoorden der regering op de beraadslaging der tweede kamer op het ontwerp van wet betreffende de vermindering van de schatting der kadastrale begroeting (onder andere der rijk en polderlasten) van de eerste klasse van de landbouw van

eigendommen, in de hoofdplaatsen der arrondissementen. Naar hetzelfde is 's Bosch geschat aan huizen op f 555, bouwlanden f 60, tuinen f 350, boomgaarden f 60, wei- en hooilanden f 45, bosschen f 18, oppervlakte der gebouwde eigendommen f 66; Bréda huizen f 450, tuinen f 100, boomgaarden f 38, wei- en hooilanden f 60, bosschen f 38, oppervlakte der gebouwde eigendommen f 38; Eindhoven huizen f 375, bouwlanden f 40, tuinen f 70, boomgaarden f 70, oppervlakte der gebouwde eigendommen f 49; Stratum, wei- en hooilanden f 35 bosschen f 16, Grave, huizen f 195, bouwlanden f 30, tuinen f 70, wei- en hooiland f 85, oppervlakte der gebouwde eigendommen f 39, Velp, boomgaarden f 35 en bosschen f 21.

De tweede staat bevat de uitkomsten van het kadaster in al de provinciën, benevens den omslag van de grondbelasting voor de drie laatste maanden van 1832, daarna bewerkstelligd. De zuivere belastbare opbrengst in Noord-Brabant bedraagt aan gebouwde eigendommen f 1,614,034,50, en ongebouwde eigendommen f 5,959,492,38 $\frac{1}{2}$; te zamen f 7,573,526,88 $\frac{1}{2}$; zoodat het bedrag van het een vierde gedeelte der belasting, naar nevenstaande uitkomsten omgeslagen, belooft f 241,581,72. Over geheel ons rijk bedraagt de zuivere belastbare opbrengst f 65,048,605,03, en wel van geb. eigendommen f 24,426,507,34, ongebouwde f 41,622,167,69; waarvan mitsdien het een vierde, naar de opgegevene uitkomsten van alle de provinciën omgeslagen, belooft f 2,106,830,35.

— Bijzondere berigten uit Antwerpen tot den 5 dezer houden, dat het geweld van den aanval op de citadel niet zoo groot was als men verwacht had; om 4 uren des namiddags was het bastion Toledo van het kasteel aan de zijde van Berchem tot zwijgen gebragt en waren er, volgens het zeggen, stukken van de bomvrije batterijen afgevlagen; tegen den avond was het vuur van de forten St. Laurent en Kiel merkelyk verminderd, doch verhief zich weder tusschen 8 en 9 uren; in den nacht van dinsdag op woensdag is het geschut doorgaans gehoord, doch niet zeer hevig, tot omtrent 7 uren des morgens, wanneer het veel heviger werd. Kort daarop zag men van het kasteel eenen zwaren rook opgaan en bleek het weldra, dat er brand in sommige gebouwen was; het geschut is den ganschen dag door, veel meer gevolgd geworden dan dingsdags. In de stad was nog niets gevallen dan een stuk bom in den hof van het Athenæum. Boven op het kasteelplein (esplanade) waren verscheidene bommen gebarsten.

De maarschalk *Gerard* heeft zich het meerendeel van den dag bij de batterijen en loopgraven opgehouden, en had dezelve met den hertog van Nemours bezocht.

— Het *Journal d'Anvers* van den 6 dezer heeft de volgende berigten:

Zie hier de stelling en juiste rigting der fransche batterijen: De batt. n°. 1, die op het fort Montebello is, vuurt op den linkerflank van het bastion Paziato, n°. 3 en op de lunette St. Laurent. — De batt. n°. 2 rigt haar vuur geheel op de bastion Paziato, n°. 3. — De batt. n°. 3 schiet op de halve maan, tusschen de bastions Paziato en Toledo (n°. 3 en 4) gelegen. — De batt. n°. 4 schiet op den linkerflank van de lunette St. Laurent. De batt. n°. 5 schiet op den vooruitstekenden hoek van de lunette St. Laurent en op den rechterflank van het bastion Paziato. De batt. n°. 6 is gerigt op den linkerflank van het bastion Toledo. De batt. n°. 7 verdeelt haar vuur tusschen den rechterflank van de lunette St. Laurent en den linkerflank van het bastion Toledo: De batt. n°. 8 is gerigt op de linkerzijde van de halve maan, tusschen de bastions Toledo en Ferdinand (4 en 5) gelegen. De batt. n°. 9 schiet alleen op de rechterzijde van het bastion Toledo. De batt. n°. 10 is tegen de halve maan van de bastions Toledo en Ferdinand gerigt en vuurt met eenige stukken op de lunette Kiel. Het water niet toegelaten hebbende, den loopgraaf tot voorbij den uitstekenden hoek van de lunette Kiel voort te zetten, zoo wordt dit voorwerk bijna niet aangevallen en kan zulks ook niet, bij den tegenwoordigen staat der werken van aanval, dan aan deszelfs linkerzijde.

» Het bastion Alba (n°. 2) dat tegenover de stad ligt en dat van den hertog en van Ferdinand (1 en 5) zijn buiten het bereik der artillerie; al de krachten dezer laatste worden op de lunette St. Laurent vereenigd, daar de bemagtiging dezer lunette volstrekt noodig is voor de daarstelling der tweede paralel.

» Eene mortier-batterij tegenover de punt der lunette St. Laurent gerigt en eene tweede, tegenover het bastion Toledo geplaatst, rigten hare bommen op het kasteel. De batterij n°. 1 (die van het fort Montebello) heeft zich door haar juist schot onderscheiden. Gisteren zijn twee manschappen gedecoreerd.

» De meeste schietgaten van de bastions Toledo en Paziato zijn buiten staat om dienst te doen. Men schiet veel met worpgeschut, omdat de batterijen der citadel bomvrij gemaakt zijn.

» De nieuwe mortier-batterijen hebben gisteren drie uren lang gevuurd. Van 11 uren tot middernacht was het vuur van wederzijden buitengemeen hevig. Het worpgeschut, thans juist gerigt, moet de citadel veel nadeel toebrengen. Op onderscheiden plaatsen heeft men brand bespeurd.

» Omtrent middernacht hebben de Franschen eene eerste poging gedaan, om het fort St. Laurent, welke glacis den loopgraaf

omgeeft, te bemagtigen. Zij hebben eenige gekwetsten gehad, doch bij het voortgraven, om het glacis, aan de zijde van het naast bij de Begijnenpoort gelegen bastion, te naderen, hebben zij een verlies gehad van een twintigtal dooden en gekwetsten, waaronder 1 hoofd-officier. Deze werkzaamheden werden intusschen voortgezet en reeds nadert de spits het glacis aan de zijde dier poort. Men verwacht dat binnen eenige dagen de bresbatterijen zullen aangelegd worden.

» De rigting van het vuur is in de laatste 24 uren veel verbeterd. Men tracht niet veel, maar juist te schieten. De stukken lossen vier à vijf schoten in het uur. 115 stukken zijn thans in batterij. De hertog van Orleans heeft van den 6 op den 7, den post aan de loopgraven; de generaal *Castellano* van den 7 op den 8; de generaal *Zoepfel* van den 8 op den 9.

» Dezen morgen tegen 10 uren werd eene kanonade gehoord aan de zijde van Burgt en gerigt tegen zes kanonneerbooten, die bij het hoofd zijn geankerd. Het kanon bulderde langs de geheele linie van den generaal *Sebastiani*; van het fort St. Marie werd op twee booten in het Willemsrek gevuurd. Eene kanonade werd in de omstreken van de Kruisachans, Lillo en Liefkenshoek gehoord.

» Negen handelvaartuigen zijn heden van hier vertrokken en voor Lillo ten anker gekomen. — Heden vlagten al de schepen, voor den verjaardag van een der prinsen.

— Berigten uit het fransch hoofdkwartier tot den 7 dezer houden, dat sedert 36 uren de verdediging van het citadel geene zeer ernstige houding heeft aangenomen. Gisteren tegen den avond zijn drie of vier kompagnien de citadel uitgetrokken en hebben aanhoudend vuur op den vijand gemaakt.

De fransche genie en artillerie had in de beide laatste dagen verliezen geleden; zes officieren van beide wapenen zijn min of meer gekwetst geworden, onder deze de genie batalijons overste de heer *Morlet* enz.

In den nacht van donderdag op vrijdag heeft de hertog van Orleans het bevel bij de loopgraven gehad; een artillerie officier werd dicht bij hem aan den schouder gekwetst, terwijl een kogel op een paar voeten afstands van hem was nedergevallen; donderdag avond begonnen de mortieren hunne brandstoffen te werpen; er werd op de citadel weder brand bespeurd en ten half tien hoorde men in de citadel eene groote nitharsting.

Vrijdag morgen is het vuur van beide zijden met hevigheid weder geopend; een der fransche genie officieren werd gekwetst; verscheidene bommen en kanonkogels zijn in de stad gevallen; een bom is op de St. Andries kerk neergekomen, een jong mensch is door een kanonkogel gedood en twee andere zwaar gekwetst naar het hospitaal gebragt.

Men heeft in het fransch hoofdkwartier van den linker Schelde-oever, van den generaal *Sebastiani*, dépêches ontvangen, doch dezelve behelzen niets bijzonders. De Franschen hadden de forten St. Maria en de Peerl tot nog toe, ofschoon hevig door onze flotille beschoten, in bezit gehouden.

In de standplaats der flotille voor Antwerpen is sedert eergisteren geene verandering gekomen. Dezelve werd ook niet meer door de fransche artillerie beschoten.

Koning *Leopold* is donderdag morgen te Berchem gekomen, en heeft daarop met den maarschalk *Gerard* de loopgraven bezocht het overige van den dag is hij te Antwerpen gebleven, in den avond op den toren der hoofdkerk geklommen, en aldaar omtrent een uur gebleven. — Gisteren bevond hij zich nog in Antwerpen.

— De fransche reserve-divisie, onder het bevel van den generaal *Schramm*, zal hare kantonementen tusschen Vilvorde en Mechelen nemen.

— In de tweede uitgave van het *Journal de la Haye* van gisteren leest men het volgende:

Wij vernemen op het oogenblik, dat alhier regtstreeksche tijdingen van het citadel, onder dagteekening van den 6 des avonds ten 5 uren zijn aangekomen.

De oudste militairen herinnerden zich niet getuigen geweest te zijn van zulk een verschrikkelijc vuur als de citadel beproefd heeft.

De werken hadden natuurlijc veel geleden.

De woning van den generaal *Chassé*, alsmede de kerk, zijn afgebrand; al de hoofd-officieren en andere der citadel zijn welvarend; er zijn weinig gekwetsten; de soldaten en de mariniers zijn vol moed en geestdrift.

De luitenant der marine, *Middelburg*, alsmede drie matrozen, zijn gekwetst.

Op het fort Frederik Hendrik hebben 6 kanonneerbooten de Franschen door een mitraille-vuur belet hunne werkzaamheden voort te zetten.

De *Proserpine* en de *Comosol* hebben met goed gevolg bommen op het fort St. Marie geworpen; een kanon van het fort de Peerl was gedemonteerd op het tijdstip, dat de adelborst, die de tijding overgebragt had, vertrokken was.

BELEGERING DER CITADEL.

AVOND-BULLETIN, VAN DEN 3 DECEMBER.

Vier uren des avonds. — Men bemerkt de fransche schildwachters ten der afdeeling *Sebastiani* op den dijk en de stoomboot *Surt*

name rookt; men hoort eenige kanonschoten. Men verzekert dat het de Franschen zijn, welke op de hollandsche schepen, die den dienst der dépêches verrigten, schieten.

De schildwacht op den dijk, op den rechteroever der Schelde, op de hoogte van het Melkhuis, wordt hersteld; nauwlijks bemerkten de Hollanders zulke of dezelfde kanonneerboot, welke gisteren gevraagd had, loste een kanonschot op den schildwacht. Men spreekt van de oprigting eener veld-batterij ten einde de kanonneerbooten in het oog te houden.

Zes uren des avonds. — Er wordt een musketvuur op de lunette St. Laurent gerigt. Hetzelve heeft geen gevolg. De Hollanders vuren niet met hunne stukken dan na lange tusschenpozingen. Men zou zeggen, dat de generaal Chassé, gevoelende dat de dag van morgen heet zal zijn, aan zijn garnizoen rust heeft willen geven.

MORGEN-BULLETTIN, VAN 4 DECEMBER.

Drie uren des morgens. — Sedert elf uren is de plaats gerust gebleven, ik hoor het musket-vuur, hetwelk op de linkerzijde der operatiën op nieuw met geweld begint; de citadel verlicht de toegangen tot de lunettes St. Laurent en Kiel door de talrijke bommen en begint op nieuw het vuur harer batterijen. Binnen weinige uren zullen de fransche batterijen spelen en den feestdag van hare beschermheilige, de heilige Barbara, op eene waardige wijze vieren.

De Mechelsche poort is, zoo als gewoonlijk, geopend.

Acht uren des morgens. — De mechelsche poort is gesloten, zelfs voor de troep, die de wacht, als naar gewoonte, kwam aflossen.

Kwartier over elf. — Het vuur der Franschen begint over de geheele parallel, de Hollanders riposteren.

Ben uur. — Het hollandsch vuur verflauwt.

Half drie uren. — Van de molen, waar ik mijne woonplaats gevestigd heb, bespeur ik de Hollanders op weg om eene borstwering in de batterij van het bastion van Tolédo te herplaatsen.

Over het algemeen is het geschut der Franschen goed gerigt; reeds fluiten de kogels en houwitzers om onze ooren; het passeren van den weg is onderbroken, want de kogels vliegen er over heen.

(Uittreksel uit den *Emanicipation*.)

Antwerpen, 6 december 1832.

Gisteren grondt men al de kaaijen der stad met eene driedubbele rij van groote schanskorven met aarde gevuld, voorzien. De mortier-batterij voor de Mechelsche poort is vermeerderd; men heeft eene nieuwe bedding voor het geschut gemaakt en het affuit van het groot mortier, van Luik gekomen, gerigt.

Gedurende den geheelen avond hebben de Hollanders vele bommen geworpen, maar zonder veel kwaad te doen.

De loopgraven, geopend op de borstwering, van het bastion der stad, die het naast bij het citadel is, is met spoed opgeworpen en men zal er zich morgen avond van kunnen bedienen om den vijand uit de borstwering van het bastion van Tolédo te verjagen.

De Franschen hebben eene nieuwe batterij van mortieren achter den hof der harmonie opgerigt; deze batterij begint te vuren.

Ten elf uren des avonds werd er een levendig geweervuur naar den kant van de lunette St. Laurent gehoord; het is de vijand, die de aanslag riegen met de geweren van de bolwerken tegenhoudt.

Vyf uren haden morgens. — De Hollanders bedienen zich gelijkelyk van de vesting-geweren op het gordijn van het bastion van Toledo, en doen van de zijde van het bastion, welke men voor verlaten hield, twee schoten met schroot op het fort Montebello. Gedurende den geheelen nacht hebben zij de glacis der halve maan door het werpen van vuurpijlen verlicht. Er wordt omtrent de kazerne der citadel een schijnsel opgemerkt; alles doet vermoeden dat het brand is, maar het is spoedig gebluscht.

Acht uren. — De batterij n°. 2 begint andermaal haar vuur; die van het fort Montebello volgt haar voorbeeld, en rigt haar vuur op de pallissaden der lunette.

Men gaat voort met de loopgraven der borstwering en alles doet vermoeden, dat dit werk valbragt en de pallissaden der lunette ter neder geschoten zijnde, men zich er meester van maken zal.

Elf uren. — Het vuur wordt wederom levendig van den kant der plaats. De loopgraven worden met ijver vervolgd, maar de Franschen, die tot dusverre bijna geen verlies geleden hadden, ondergaan nu twee zeer grooten: de kolonel *de Mornay* en de kapitein *Passot*, zijn gekwetst. Men vreesst voor hun leven.

Twaalf uren. — De houwitzers vliegen ijsselyk. De groote kazerne, die reeds gisteren tweemaal in brand geweest was, is reeds wederom heden aangetast en de brand openbaart zich thans op nieuw.

Officieel bulletin van het fransche leger.

De fransche *Moniteur*, dezen morgen ontvangen, behelst de volgende stukken:

Het eerste is een rapport door den maarschalk *Gérard* aan den maarschalk *Soult* gerigt; het tweede is de brief aan den

generaal *Chassé*, welke onze lezers kennen.

Brief van den maarschalk Gérard aan den maarschalk Soult, minister van oorlog.

In het Hoofdkwartier bij Antwerpen, te Breehan, den 30 November 1832.

De minister heeft mij, zoo als gij mij daartoe, bij uwen brief van den 26 nov., nu verlangen te keunen gegeven hebt betaigd, ik zend u eenen mijner aide-de-camps, die u mijne dépêches zal ter hand stellen, en u eenige bijzonderheden zal kunnen mededeelen omtrent de daadzaken, welke vervulling zij aankondigen.

Gisteren ten acht uren des avonds, is, zoo als ik u reeds gemeld hebt bij eene telegrafische dépêche, de loopgraven onder de citadel van Antwerpen geopend. Deze operatie heeft het gelukkigst gevolg gehad; want eerst dezen morgen vrij laat heeft het garnisoep kennis van onze werkzaamheden gedragen.

Ik kan niet genoegzaam regt doen wedervaren aan den ijver, aan den dag gelegd in deze eerste operatiën door al onze soldaten, als ook aan het beleid hunner officieren. De hertog van Orleans, als kommandant der belegering, moet deel hebben in den lof, die op allen neerkomt. De prins heeft, gedurende de werkzaamheden, niet opgehouden overal te zijn en met ijver de pligten vervuld, welke hem de tijdelijke bedieningen, waarmede hij bekleed was, en die hij vuriglijk verlangd had, oplegden.

Op den laatsten dag heb ik den kolonel *Auvray*, onder-chef van den generalen staf des legers, naar den generaal *Chassé* gezonden. Deze officier was belast om aan den kommandant der citadel de sommatie te overhandigen, waarvan ik de kopij hierbij voeg. Ik heb, eenige uren daarna, het antwoord van den generaal *Chassé* ontvangen; ik zend er u insgelijks eene kopij van. Dit antwoord heeft nog eenige aanleiding tot een repliek van mijnen kant gegeven waarvan gij ook het afschrift onder de stukken, welke ik u zend, zult vinden.

Ik heb het nieuwe antwoord van den generaal *Chassé* niet willen afwachten om u mijnen aide-de-camp te zenden; zoodra ik hetzelve zal ontvangen, zal ik de eer hebben, u hetzelve onmiddelyk te doen geworden.

Zoo als de generaal *Chassé* het in zijnen brief aankondigde, heeft hij om 12 uren des middags juist, eenige kanonschoten gelost, ongeveer 40 in getal, die niet zeer veel uitwerking gehad hebben.

Ontyang, enz.

De maarschalk, kommandant en chef van het lager van het noorden.
Graaf *GÉRARD*.

Spanje.

MADRID, 15 November.

Men leest in het bijvoegsel der *Courant van Madrid*, van heden, het volgende stuk:

OFFICIEEL ARTIKEL.

H. M. de Koningin, heeft, overeenkomstig den wil van haren doorluchtigen gemaal, aan den minister der dépêches van den staat, het volgende besluit gezonden:

« Sedert dat de Koning, mijn echtgenoot, bij zijn besluit van den 6 oktober ll., mij met het regentschap des koninkrijks bekleed heeft, opdat mijne medewerking eene nieuwe voortzetting aan de expeditie der publieke zaken zoude geven, en om aan zijne gezondheid den tijd te geven, om zich te herstellen, wijdde ik er mij aan toe om de pligten te vervullen, die mij waren opgelegd, eenen van den kant, wegens het vertrouwen, hetwelk hij mij schonk, en van den anderen kant, wegens den geheiligden band, die mij met zijnen koninklijken persoon verenigt, voor het welzijn onzer onderdanen en vooral voor de voordeelen, welke voor de publieke zaak daaruit ontstaan, dat het gouvernement eenen vasten, grooten en voorspoedigen gang aanneme, geleid door dezelfde hand, die hetzelve getrokken heeft uit den afgrond, waarin de geest des kwaads, de patijdigheid en de onkunde hetzelve gedompeld hadden. Sedert dat oogenblik, zeg ik, heb ik niet opgehouden mijn werk er van te maken om zoo wettende uitzigten te vervullen, door moeilijke en hobbelige wegen te bewandelen met de overtuiging van de onpartijdigheid, van de regtvaardigheid en van de grondige liefde, welke ik voel voor ééne natie, tot welke ik het mij eene eer acht te behooren, ofschoon ik op haren grond niet geboren ben.

Ja, Spanjaarden! ik ben ook Spanjaarde van oorsprong, door verkiezing en door toegenegenheid. Wat zal uwe Koningin niet doen om u tot het toppunt van eer te geleiden? Ik versta door deze woorden niet het verlangen naar vergelding, noch dat naar dankbaarheid; neen, voorwaar, mijne liefde voor de Spanjaarden is belangeloos; maar ik heb onder de treffende godsvrucht, met welke gij u aan den voet des troons van den eeuwigen heit nedergeworpen, om van Hem het behoud der geheiligde dagen van Z. M., van den Vader mijner geliefde kinderen te vragen. Ik heb uwe gebeden en uwe tranen gezien en ik heb er levendig door getroffen geworden. Ik heb alles gedaan, hetwelk ik geschikt geoordeeld heb om de wonden te heelen, welke gij aan buitenlandsche oorzaken te danken had, en welke het ligchaam van den staat verswakt hebben.

Ik heb, gij weet het, aan die heilzame maatregelen deel ge-

Maar mijn niet alle van mij, zij zijn grootendeels het werk des Konings. Bijgevolg, wanneer de natie die maatregel verwerpt, wanneer de verstandige en nadenkende menschen dezelve zegenen; wanneer allen de plank des behouds, die men van de schipbreuk, waarin zij zouden verloren gaan, gered heeft, lossen, dan is het moeilijk te geloven, dat men kan toegeven aan de onredelijke vorderingen van eenige personen, die, zulke groote weldaden miskennende, zich nog aan eene hersenschimmige hoop overgeven. Maar welke kan die hoop zijn? Zouden zij er aan kunnen denken zonder eene misdaad te begaan? Wie zoude er aan durven twifelen, dat een Koning, desdes dwaling wel wil vergeven, niet het zwaard der gerechtigheid zoude in handen nemen om voorbedachte misdaden gestreng te straffen? Wie zou de verwaandheid bezitten om zich boven de wetten verheven te achten. Deze straffen zonder hartstogt; zij achterhalen de misdaden zonder eenig aanzien van persoor.

Hoe meer pligten men jegens de maatschappij te vervullen heeft, des te meer verfoeit deze diegenen, welke de banden, die hun vereenigen, verbreken; en van die banden bestaan er zulke sterken, dat men enkel op het denkbeeld, dat men dezelve zoude kunnen verbrijzelen, moet terugdeinzen. Spanjaarden! leest in uwe aloude wetboeken, leest de wetten uwer voorvaderen, leest de concilies sedert dat van Constans, leest de gedenkstukken van uwen roem, van uwen erflijken adel en van uwe getrouwheid, en gij zult de plegtigste beloften, de geheiligde eeden, de verschrikkelijkste uitbrakingen, de teederste en toegenegendste smeekingen omtrent het lot der koningen en hun behoud, eindelijk de verschrikkelijkste vervloeking zien uitgebraakt tegen diegenen, welke op eene der zoo heilige en vertroostende verplichtingen eenen aanslag mogten maken; maar weet dat, indien iemand weigeren mogt, aan die vreedzame en vaderlijke raadgevingen gehoor te geven, indien hij niet met al zijne krachten medewerkte aan het groote doel, hetwelk wij beoogen, de reeds opgebevene, bij op zijn hoofd zoude nederkomen, wie dan ook de zamengeworenen en de medepligtigen zijn mogten.

In afwachting van dezen maatregel, ongelukkig voor hen, die de natuur van hun wezen vergetende, het wagen mogten om zwakke geesten op te ruijen of dezelve te verleidelen om eenen anderen regeringsvorm te eischen, dan de zuivere en eehige monarchie onder de weldadige teregtwijzing van den wettigen soeverein, den hoogen, zeer magtigen en zeer voortreffelijken Koning Ferdinand VII, mijnen doorlachtigen echtgenoot, zoo als die door zijne voorvaders is aangenomen.

Gij zult het wel voor gehoord houden, en het in de buitengewone courant zoo wel als aan den Vaard van Castielje doen bekend maken, opdat niemand onweteudheid zonde voorwenden.

Op het paleis den 15 november 1832.

Engeland.

LONDEN, 6 December.

Maandag heeft de Koning eene raadsvergadering op het paleis van St. James gehouden, waarin besloten is het tegenwoordig parlement te ontbinden en een nieuw op te roepen tegen den 29 januarij aanstaande.

Men verzekert, dat er bij een aanzienlijk bankiershuis alhier schikkingen getroffen zijn om de nieuwe leening voor Rusland te onderneemen op voorwaarden, die den geldschieters zeer voordeelig zullen zijn. Nog altijd houdt men vol, dat het eenig doel die leening is fondsen te vinden tot het uitvoeren van de plannen der russische regering ter verbetering van binnenlandsche inrigtingen.

Eergisteren is de russische gezant, prins *Lieven*, van het land te Londen gekomen, om zaken de diplomatie betreffende.

Gisteren is een ruissisch officier van Peterburg hier aangekomen, zoo men zegt, belangrijke depêches voor de russische ambassade.

De marquis de Palmella heeft gisteren eene bijeenkomst met den prins de Talleyrand en den prins Liewen gehad.

Frankrijk.

PARYS, 5 December.

Bij het ministerie van oorlog is het bericht ontvangen, dat de maarschalk Gerard de citadel van Antwerpen heeft opgeëischt, doch een weigerend antwoord heeft bekomen, en dat voorts de voorwaarden, door den hollandschen bevelhebber aan de onzijdigheid der stad verbonden, zijn van de hand gewezen. Het een en ander moet de volkomen goedkeuring van het ministerie hebben weggedragen.

De kamer van afgevaardigden heeft reeds in de zitting van den 3 dezer de discussie over het adres van antwoord ten einde gebracht, en het ontwerp met eenige geringe veranderingen aangenomen.

De groote deputatie, die heden het adres aan den Koning overbragt, heeft van denzelfven het volgend antwoord bekomen: „Mijne heeren! het adres dat gij mij heden aanbiedt, ver-

schaff mij een levendig gemoeten, de gevoelens daarin uitgedrukt en die, welke gij mij voor weinige dagen hebt doen blijken, treffen mij. Omringd door een vijftal zonen, die ik aan Frankrijk zal nalaten, vreesde ik de aanvallen der factien niet. Al mijne wenschen zijn voor de vrijheid, voor het geluk en den roem van Frankrijk.

Het is niet opregtheid dat het gouvernement deze wenschen tracht te verwezenlijken, doch het behoeft daartoe uwe medewerking; ik acht mij gelukkig dat gij u aan hetzelfde aansluit. De overeenstemming tusschen de verschillende magten in den staat, zal de handhaving van orde en wetten verzekeren, aan de nijverheid de meeste ondersteuning geven, en aan Europa het vertrouwen, dat de grondslag is des algemeenen vredes. Wel dra zullen wij onze krijgslieden, onze kinderen met eere in het vaderland zien terug keeren, en van de oevers der Schelde eenen nieuwen waarborg voor den vrede overbrengen. Die dag, dien wij met ongeduld te gemoet zien, zal het schitterendst bewijs leveren van de wijsheid van het stelsel, dat wij te zamen zoo standvastig gevolgd hebben. Ik bedank u nogmaals voor de ondersteuning, die gij aan het bestuur geeft, om hetzelfde in staat te stellen, de wenschen van Frankrijk en deszelfs geluk te verzekeren.

De generaal Semell, wien bevel over eene divisie van het leger aan de Maas was opgedragen, en wiens vertrek reeds op heden bepaald was, heeft last gekregen om hetzelfde nog eenige dagen te verschuiven.

Voorts zegt men, dat aan twee divisien van genoemd leger, heden de order is gezonden, om dadelijk ter versterking van de belgische expeditie, de grenzen over te trekken. Depêches van den maarschalk Gerard ontvangen, zouden tot dit ootervoerwacht besluit hebben aanleiding gegeven. De generaal Gassagnard, zoude met het kommandement over de artillerie belast zijn.

Bij het ministerie van marine worden toehereidselen gemaakt, om binnen kort de zeemagt aanmerkelijk te vermeerderen.

Bijzondere brieven van Madrid spreken van een traktaat, dat tusschen de hoven van Frankrijk, Engeland en Spanje zoude gesloten zijn.

BEKENDMAKINGEN.

33. CITADEL en ANTWERPEN, VLAAMSCH HOED, BURCHT, ZWIJNDRECHT, FORT ISABELLA, MELKHUIS, PIJP TABAK, bres in den Dijk bij Burcht, ingevens het begin der fransche parallel, *Bancken* en *Hoboken*, met eene schaal van 5 minuten gaans, waarin men de ellen afstands telkens bij voeten van de Citadel kan berekenen; Boerehuizen, Buitenplaatsen en Gronden, waarin men, even als een plan van een stad met straten en stegen tusschen het geslacht kan nagaan. Tweede vermeerderde Druk, met kleuren en explicaties, door E. MAASKAMP, Geografist. Bij de gebr. LANGENHUYSEN te 's Bosch verkrijgbaar. Almede een Gelitografeerde KANTOOR-ALMANAK, opgeplakt a 50 Cts.

34. Al wie nog iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de nalatenschap van den Wel Eerw. Heer MARCELINUS JOHANNES GOOSSENS, Roomsche-Katholijk Pastoor, te *Mierlo*, overleden den 30 October 1832, gelieve daarvan niterlijk voor den 15 Januarij 1833, aanvraag of betaling te doen bij den Notaris SMITS, residerende te *Tongelre*, Kanton *Halmond*, welke namens de Testamentaire Erfgenamen verder, belast is te liquideren datgene, wat door die Erfgenamen tot dusverre niet is onderschept.

35. De Notaris MOLHUYSEN, residerende te *Vught*, zal voor de Erven van H. J. VEROUDEN, te *Esch*, ten Huize van de Kinderen J. W. VAN HEESWIJK, op Maandag den 17 December provisioneel en Maandag den 24 December 1832, finaal des namiddags preties om twee uren publiek verkoopen.

Eens HOEVE, bestaande in een HUIS, SCHUUR, SCHOOP, en VOORPOTING, beplant met BOOMEEN, voorts 5 Perccelen TEELE, WEI en GROESLANDEN, alles aan en bij elkander gelegen onder *Esch*, op het Overeinde. Een Perceel TEELELAND, onder *Vught*, en Twee Perccelen HOELAND, in het Halsbroek en in het Boschveld.

De Hoeve is in haar buiten het Schaarhout tot over 1833, bij A. VEROUDEN, te *Esch*, voor 7 Zakken Rogge, 4 zakken Boekweit en f 60-00 voorlijf. Informatien te bekomen ten Kantore van gemelde Notaris.